A°. 1853. N°. 214.

Opregte Zaturdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 10 September.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 8 September.

Tot dus verre is het niet openbaar bekend, welken indruk het besluit der Verhevene Porte, om het bevredigingsontwerp niet dan onder voorbehoud van eenige wijzigingen aantenemen, in Petersburg heeft gemaakt. In Weenen had men eergisteren berigt uit Brody van den 2^{den} September, en daarmede tijding uit Odessa, welke nog niet zeer vredelievend luidde. In Weenen veronderstelde men echter dat aldaar, bij het afzenden dezer berigten, de laatste besluiten van den Sultan niet, of nog niet volledig bekend waren geweest. — Met den telegraaf heeft men berigt uit Triest van gisteren en daarmede de tijding van de aankomst van een stoomschip, 't welk den 27sten Augustus van Konstantinopel was vertrokken, als wanneer aldaar nog geene verandering in den staat van zaken was gekomen; — het afzenden van troepen naar Bulgarie en den Donau steeds aanhield, en bij de Turken de meening scheen te heerschen, dat men als nu de toekomst rustig mogt afwachten, en zich des noods gewapenderhand tegen Rusland behoorde te verzetten.

De berigten uit Petersburg zijn van den 2^{den} September en melden, dat de Keizer den Grootvorst troon-opvolger zijnen dank heeft betuigd voor den voortreffelijken toestand, in welken de troepen van de garde en grenadierscorpsen door zijne zorg zijn gebragt.

Van den Kaukasus was berigt ontvangen, dat de Tscherkessen, met 8000 man, den 8sten, 9^{den} en 10^{den} Augustus de forten van Goztogajewk en Tengensk hadden aangegrepen, doch met groot verlies waren afgeslagen.

— Den 5^{den} September is H. M. de Koningin-weduwe der Nederlanden, welke dien dag vroeg van Warschau was vertrokken, over den spoorweg te Breslau aangekomen.

— De beide wurtembergsche Prinsen, welke bij het pruissische leger dienen, zullen, naar men verneemt, worden teruggeroepen, om eene aanstelling bij het wurtembergsche leger te erlangen.

— Van den 20sten tot den 23sten September zal in de garnizoenskerk alhier de duitsche evangelische kerkdag worden gehouden, waarvoor 1500 Afgevaardigden, ook uit niet-duitsche Staten, worden verwacht, van welke aan 900 kosteloos verblijf zal worden verschaft.

FRANKFORT, 7 September.

Aan de stemming over de voordragt, om aan de belijders van de israëlitische Eeredienst en aan de land-bewoners in dezen Vrijstaat eenige meerdere burgerschaps-regten te verleenen, dan bij de laatste verordeningen is bepaald, heeft ter naauwernood een negende gedeelte der stemgeregtigden deel genomen. De voordragt is met eene groote meerderheid goedgekeurd.

— Uit Zwitserland wordt gemeld, dat de oostenrijksche Regering bij eene verordening van Julij, doch welke eerst dezer dagen is bekend geworden, aan de oostenrijksche handwerkslieden heeft verboden, zich derwaarts te begeven, of zich op zwitserschen bodem optehouden.

H. M. de Koningin der Nederlanden is den 5^{den} September, van Zurich, te Fredrichshaven, aan het meer van Constanz, aangekomen.

— Uit Turin wordt gemeld, dat de oostenrijksche gezant die residentie heeft verlaten. Bij de bestaande spanning tusschen beide de Regeringen, schijnt dit vertrek verhaast door de eerbewijzen, met welke americaansche zee officieren onlangs in la Spezzia zijn ontvangen.

Uit Rome wordt gemeld, dat het aantal der personen, welke, ter zake der jongste zamenzwering, gevangen zijn genomen, tot 200 is geklommen. Sommige der voornaamsten zijn den Paus persoonlijk bekend. De reis des Pauzen naar Castel Gandolfo schijnt, tengevolge dezer ontdekking, uitgesteld.

— De cholera heerscht thans vrij hevig in Polen.

PARIJS, 7 September.

De prijzen der fondsen hebben heden ter beurze weder eene vrij belangrijke daling ondergaan, welke, bij de meer en meer wijkende vrees voor schaarste van levensmiddelen, alleen kan worden toegeschreven aan bekommering, ter zake van de tusschen Rusland en Turkije bestaande verwikkelingen. Onder de bewindslieden heerscht eene zekere beweging, die men in verband brengt met die verwikkelingen, en naar men verneemt is de heer *Drouin de Lhuys*, de minister van Buitenlandsche Zaken, door den Keizer naar Dieppe ontboden.

In het napoleontisch-gezinde dagblad de *Constitutionnel* leest men heden een betoog, waarin, tot veler verwondering, voorkomt, dat, indien de russische Keizer de door de turksche bewindslieden gestelde voorwaarden van de hand mogt wijzen, Frankrijk geenszins de Porte aan haar lot zou overlaten. Zeer in de verte schijnt de schrijver van dat betoog te kennen te willen geven, dat de fransche gezant te Weenen zijne goedkeuring niet heeft gehecht aan het door de conferentie in die hoofdstad ontworpen bevredigings-voorstel, 't welk daarenboven niet door de fransche Regering is geratificeerd. Daaruit zou voortvloeijen, dat die Regering in 't minst niet is gebonden door dat voorstel, en het haar in den grond onverschillig is, of de Porte het aanneemt, of verwerpt. Het ontbreekt niet aan personen, die van meening zijn, dat deze voorstelling der zaak geheel onjuist is, nademaal het fransche Bewind, even als de overige te Weenen vertegenwoordigde groote mogendheden, deel heeft genomen, door middel van zijnen gezant, aan de conferentien aldaar. Zelfs is het in der tijd als zeker medegedeeld, dat het ontwerp van de nota door den franschen gezant is geleverd. Verder wordt de opmerking gemaakt, dat de bestuurders van het dagblad de *Constitutionnel* reeds herhaaldelijk eene officiële waarschuwing hebben ontvangen, en men uit dien hoofde geenszins onvoorwaardelijk geloof kan of moet hechten aan hetgeen door dat blad wordt medegedeeld.

Ten aanzien van het door den russischen Keizer genomen besluit, heeft men nog niets vernomen. Eenige duitsche dagbladen hebben verzekerd, dat de oostenrijksche minister van Buitenlandsche Zaken van den russischen gezant, baron *v. Meyendorf*, de verzekering zou hebben ontvangen, dat de Keizer geene zwarigheid zou maken, om zijn zegel te hechten aan de door de Porte verlangde wijzigingen, en de ontruiming der Donau-vorstendommen een natuurlijk gevolg zou zijn van die toetreding. Deze opgaaf strookt niet met bijzondere alhier uit Petersburg ontvangene brieven, waaruit blijkt, dat de eischen van de Porte aanvankelijk een ongunstigen indruk bij den Keizer hebben te weeg gebragt. Men hield het in Petersburg wel is waar voor niet onmogelijk, dat die indruk naderhand geheel of gedeeltelijk zou worden uitgewischt, doch met eenige zekerheid was te dien aanzien niets bekend.

Reeds gaat men hier na, wat er zou geschieden, ingeval de Keizer de voorwaarden van Turkije niet aannam. Het algemeen gevoelen is, dat alsdan Konstantinopel weder de hoofdstad zal worden, op welke de aandacht zal moeten worden gevestigd, als het punt, waar het zoö ingewikkelde staaatkundige vraagstuk zal kunnen worden beslist. Alsdan zal de Porte zich weder behooren te verklaren, ten aanzien van het oorspronkelijke te Weenen ontworpen bevredigings-voorstel en zal het de vraag zijn of zij, bij verwerping van dat voorstel, door al hare bondgenooten, Frankrijk daaronder begrepen, aan haar lot zal worden overgelaten.

Hier zijn berigten ontvangen uit Malta van den 2^{den} September, welke inhouden, dat de engelsche admiraal *Dundas* een aantal zieke manschappen van het eskader, die, volgens de geneesheeren, bepaaldelijk verandering van luchtgestel noodig hadden, naar dat eiland had teruggezonden. Naar luid dier berigten, telde het engelsche eskader, 't welk niet ver van de kust was geankerd, nogal veel zieken en was in dit opzigt de fransche vloot, die verder van de kust was gestationneerd, gelukkiger. — Volgens berigten van 23 Augustus uit Sebastopol, was een gedeelte van de bemanning der russische vloot uit de werkelijke zeedienst ontslagen. De meeste der ontslagene personen waren Polen en bewoners van de in het binnenland gelegene provincien, die geheel ongeschikt waren bevonden voor de werkelijke zeedienst en voortaan tot den aanleg of het herstel van havenwerken zouden worden gebruikt. De Grieken en Finlanders waren op de russische vloot gebleven.

Hier te lande valt steeds weinig of niets bijzonders voor in het staatkundige. Men gelooft, dat de Keizer nog een bezoek zal brengen aan de stad Rijssel, waar de bezetting in de laatste dagen vrij belangrijk is versterkt. In elk geval zal de Keizer niet eer naar die stad vertrekken, dan na eenige dagen te hebben doorgebragt op het paleis van Saint-Cloud, waar hij zaturdag uit Dieppe wordt teruggewacht.

— In eenige departementen zijn leden van de Wetgevende Kamer benoemd. De candidaten der bewindslieden hebben, voor zoover men heeft vernomen, de meerderheid der stemmen erlangd. De geestdrift, om aan het verkiezingswerk deeltenemen, is inmiddels, naar men verzekert, allerwegen zeer gering. Onder anderen hebben te Orleans van de 9600 ingeschrevene kiezers, nog geene 1600 hunne stemmen uitgebragt. Daar, even als in andere voorname steden, zou de stemming nietig zijn geweest, indien niet de bewoners van het platteland uit den omtrek waren opgekomen, welke over het algemeen minder onverschilligheid aan den dag leggen, dan de stedelingen.

— Onlangs is door eenige zwitsersche dagbladen medegedeeld, dat in Lyon eene bedenkelijke zamenspanning was ontdekt; — dat niet minder dan 150 personen aldaar in hechtenis waren gesteld en een nog grooter aantal verdachte lieden uit die stad de wijk naar Zwitserland hadden genomen. In het half-officiële dagblad *la Patrie* worden deze opgaven van de zwitsersche bladen als ten eenemale ongegrond verklaard. Niettemin houden velen het er voor, dat er te Lyon iets is voorgevallen, 't welk den bewindslieden, uit den aard der zaak, onaangenaam moet zijn.

— Het ontgaat der aandacht niet, dat, terwijl sommige veel gelezene en hier te lande uitkomende dagbladen zich allerlei aanvallen tegen Belgie veroorlooven, het *Journal des Débats* onlangs krachtdadig partij heeft getrokken voor dat land, en in zeer geestig geschreven betoog hetzelve ook heeft verdedigd tegen de spotternijen van sommige engelsche dagbladen, welke zich niet hebben ontziën om den draak te steken met de belgische zeden en gewoonten, bij het geven van het verslag der feesten, welke hebben plaats gehad bij het huwelijk van den Hertog *van Braband*. Volgens het *Journal des Débats*, moet de engelsche natie het stilzwijgen bewaren, omtrent reuzen, optogten en wat des meer zij, zoolang zij zelve zich met fierheid verheft op *Gog* en *Magog* in de Guildhall; op de paruiken der overheids-personen; op de optogten bij de inhuldiging van den lord-mayor en meer andere plegtigheden van dien aard.

— Men spreekt weder meer dan vroeger over de kerkelijke bevestiging des Keizers. Thans wordt verzekerd, dat die plegtigheid bepaald is op den 2^{den} December aanstaande, den verjaardag van den *coup d'état*. Het ontbreekt echter niet aan personen, die volhouden, dat dien aangaande nog niets is vastgesteld; — dat onder de hooggeplaatste personen, welke den Keizer dagelijks omringen, wel is gesproken over den 2^{den} December, doch dat de Keizer zelf zich ten aanzien van de plegtigheid nog niet heeft uitgelaten. Inmiddels schijnt er steeds te worden gearbeid aan de kroon, welke de Keizer bij het feest zal dragen. Naar men verzekert, zal die kroon eerlang openlijk ten toon worden gesteld.

LONDEN, 7 September ('s avonds).

Naar men verneemt, zullen verscheidene leden van het te Claremont residerende gezin van wijlen Koning *Lodewijk Philips* van Frankrijk in de laatste dagen dezer maand van daar naar Portugal te vertrekken, ten einde H. M. Koningin *D. Maria* te bezoeken. Aan deze reis zullen deelnemen H. M. de Koningin-weduwe, de Prins en de Prinses *van Joinville*, de Hertogin *van Orleans* en de Graaf *van Parijs*.

— In de voor eenige weken hier ontvangene berigten uit China werd gemeld, dat het naar Japan bestemde noord-americaansche eskader, onder bevel van den s. b. u. *Perry*, in de eerste dagen van Mei zich gereed maakte om van Shangai den togt naar Japan voorttezetten. Dit berigt wordt bevestigd door een der onlangs hier ontvangene bladen van Nieuw-York, met bijvoeging, dat de laatste depeches van den genoemden vlootvoogd gewigtige mededeelingen omtrent Japan en China bevatten, en o. a. inhouden, dat men, zoo als de heer *Perry* vernomen had, in Japan aanstalten maakte om hem vriendschappelijk te ontvangen, hoewel er aanvankelijk groote toebereidselen tot tegenweer gemaakt waren.

Volgens een der parijssche bladen, zijn onlangs een russisch fregat en eene brik uit Kroonstadt naar de wateren van Canton vertrokken; zoodat de russische scheepsmagt in die streek, na aankomst dezer bodems, uit vijf oorlogsvaartuigen zal bestaan. — Ook wordt gemeld, dat in dezen zomer een corps van 6000 man russische troepen bij Irkutsk is bijeengetrokken, om de grenzen van het chinesche Rijk, welke aan dien kant zonder verdediging zijn, te bewaken.

— Eergisteren en gisteren zijn niet minder dan 370 schepen, bijna alle uit havens van de Oostzee, op de Teems voor deze stad aangekomen. Deze vaartuigen zijn meest met graan geladen. — Tengevolge van dezen aanvoer was de graanmarkt heden flaauw; doch er werd weinig handel gedreven.

De prijs der fondsen is heden teruggegaan.

BRUSSEL, 8 September.

Z. M. is in de hoofdplaats der waalsche provincien, de stad Luik, door de bevolking, onder welke nog kort geleden onlusten, ter zake van de hooge graanprijzen, hebben plaats gehad, met gelijke vreugde-betooning ontvangen, als in de vlaamsche gewesten. De provinciale en stedelijke overheids-personen en de luiksche burgerwacht hebben Z. M. aan het stations-gebouw van den spoorweg opgewacht en verwelkomd, en in weerwil van een aanhoudenden slagregen, waren de straten digt bezet met eene juichende menigte. Z. M. is aan het gouvernements-huis afgestapt.

Z. M. is ontvangen door den gouverneur der provincie en den bisschop van Luik; — en ook door den voorzitter van de Kamer der Gedeputeerden, den heer *Delfosse*, verzeld door den gewezen minister van Binnenlandsche Zaken, den heer *Orban Frère*. Z. M. heeft dadelijk gehoor verleend, maar heeft zich, wegens eene verkoudheid, van het bijwonen van het gastmaal, hem door den Gemeente-raad aangeboden, moeten verschonen. In het locaal van het Casino zou ter eere van Z. M. en het koninklijk gezin een prachtig feest worden gegeven.

'S GRAVENHAGE, 9 September.

Bij de verdediging der voordragt, betreffende de kerkgenootschappen, in de bijeenkomst der Eerste-Kamer van gisteren, heeft Z. E. de minister van Buitenlandsche Zaken betoogd, dat de wet niet is eene gelegenheids-wet, maar eene verordening, aan welke, ten gevolge van altijd betreurenswaardige gebeurtenissen, behoefte is ontstaan, en waarin te spoediger moet worden voorzien, omdat, vermits er twijfel is gerezen, ten aanzien van de grenzen der vrije organisatie van de kerkgenootschappen, geen penning aan de bedienaren der r. k. Eeredienst uit 's Rijks kas kan worden uitbetaald, zoolang niet daarin is beslist.

Met het oog op de bedaardheid en de kalmte der natie, heeft de minister verklaard, geene nadeelige gevolgen te voorzien van hare goedkeuring, en te minder, indien, gelijk de heer *v. Rijckerorsel* heeft aangemerkt, men reeds ten aanzien der voordragt in zeker opzigt onverschillig is geworden. Z. E. heeft erkend dat, zoo hem is voorgekomen, men in de daad bedaarder is, in weerwil van de pogingen, die, door middel van sommige bladen, worden aangewend, om de spanning te doen voortduren; maar deze bedaardheid is ook door den minister hieraan toegeschreven, dat een groot deel der natie in de goedkeuring der Tweede-Kamer een gunstig voorteeken bespeurt voor de aanneming der wet; maar dat, bij eene afwijzing van de zijde der Eerste-Kamer, met welke men zoude bespeuren, dat het staatsgezag onvermogend zoude worden verklaard tegen den overmoed van kerkgenootschappen, die spanning gewis niet zoude ophouden.

Na de behoefte aan de voorgedragene wet en de noodzakelijkheid daarvan te hebben betoogd, heeft de minister verklaard, dat de Regering bij de buitenlandsche mogendheden, om 't even, of deze katholijke, of protestantsche kunnen worden genoemd, de meeste sympathie ondervindt, ten aanzien van den toestand, in welken zij is gebragt, en van alle zijden wordt ondersteund. Z. E. heeft alzoo gemeend, geenszins met den heer *v. Rijckevorsel* te kunnen instemmen, dat de Eerste-Kamer, met de wet te verwerpen, een goed voorbeeld aan Europa zoude geven. Dergelijk voorbeeld zoude hem minister zeer ongelukkig voorkomen; — en wat het beweren betreft, als of de wet niemand zoude bevredigen, meent Z. E. daarvan te moeten uitzonderen de Regering, die haar heeft voorgedragen.

en de meerderheid der Tweede-Kamer, die haar heeft goedgekeurd; — van eene Kamer, welker leden, na het gebeurde, zijn verkozen, en die men gerustelijk kan aanmerken als vertegenwoordigende de groote meerderheid des volks.

Vervolgens heeft Z. E. de minister van Justitie het woord opgenomen ter verdediging der voordragt. Z. E. heeft in de eerste plaats gewezen op hetgeen niet in de wet is opgenomen, en, naar zijn oordeel, niet daarin behoort: als het bezit van goederen in de doode hand, als 't welk niet anders dan als een financiëel belang kan worden aangemerkt, en het bestaan van kloosters en dergelijke, waarin bij de wet op de vereenigingen behoort te worden voorzien.

Naar het oordeel des ministers strekt de wet om de grenzen aan te wijzen, waar de vrijheid der kerkgenootschappen eindigt, en waar het regt van het staatsgezag, tot behoud van orde en rust, begint, en is de Staat allezins bij de Grondwet bevoegd verklaard, om daartoe kennis te nemen van den inwendigen toestand dezer genootschappen. Bij het 5de art. wordt, naar des ministers oordeel, aan den Staat een meer ontkennend vermogen toegekend. Volgens dit art. wijst het kerkgenootschap de zetels, of standplaatsen aan, maar beoordeelt de Staat, of in dat opzigt zijne bescherming kan worden verleend, zonder te groote opoffering. Z. Exc. heeft gemeend, dat het onbetwistbaar is, dat hetgeen den eenen sticht, den ander ergernis geeft, en dat de Staat verpligt is te waken, opdat die ergernis niet te hoog klimme; — dat de mogelijkheid bestaat, dat eenig kerkgenootschap in dat opzigt maatregelen wil nemen, die in de daad bedenkelijke gevolgen kunnen hebben.

Om dit nog nader toe te lichten, heeft de minister doen opmerken, dat het bezwaar, 't welk bij de Regering bestaat, nopens de vestiging van bisschoppelijke zetels in twee steden, die het onnoodig is te noemen, toch zoo vreemd niet kan worden geacht, daar Rome zelf daar bezwaar in heeft gevonden, en uit zich zelf heeft geoordeeld, dat die vestiging vooralsnog niet moest plaats hebben; — en heeft Z. E. verder gevraagd, of, indien men in Rome zoo verdraagzaam wilde worden, van het opbouwen van eene protestantsche kerk te vergunnen, en de protestanten dergelijk kerkgebouw wilden stichten tegenover de hoofdkerk van den H. Petrus, men niet, en met het volste regt, zoude zeggen, dat deze misbruik wilden maken van de hun verleende vrijheid.

Is de vestiging der zetels eenmaal bepaald, dan zal men daarop, gelijk de minister heeft verklaard, niet terugkomen, maar tot dusverre kan aan de verordening geene terugwerkende kracht worden toegedicht. Eene voorafgaande aanwijzing moge, even als eene vestiging van eene fabriek, een feit wezen, maar een feit geeft, zoo Z. E. vermeent, nog geen regt, dan na 30 jaren ongestoord gebruik.

Na te hebben betoogd, dat de voordragt niet is in strijd, noch met de letter, noch met den geest der Grondwet, heeft de minister ook gemeend, dat hare aanneming tevens allezins wenschelijk is; — dat, bij eene afwijzing, desorganisatie zoude geboren worden, vermits de wet van Germinal, zoo niet geheel, dan toch ten deele zoude moeten gelden; — dat grondwettige bepalingen, als in art. 167 der Grondwet zijn opgenomen, ijdel zouden wezen, zonder eene penale sanctie, als in de voordragt is opgenomen; — dat bij den stroom, die van Rome is gekomen, zich een tegenstroom heeft verheven, en dat daaruit is voortgevloeid, dat de Regering zich verpligt heeft geacht, kennis te moeten bekomen van de inrigting en het bestuur der kerkgenootschappen, en te bepalen, dat de plaatsen, in welke de bisschoppelijke zetels zullen worden gevestigd, niet dan met gemeen overleg zullen worden aangewezen. Deze beide hoofdbeginselen zijn, naar des ministers verklaring, ongeschonden in de wet behouden gebleven, doch naar Z. E. meening was er nog iets meer noodig; namelijk een bewijs in de nationale wetgeving, dat het staatsgezag zich in dien zin kan stellen boven de kerkgenootschappen, ten einde dezelve te houden binnen de palen van gehoorzaamheid aan de wetten van den Staat; — dat de natie dit heeft gevoeld; — dat hij het betreurt, dat hij in de andere Kamer door oude vrienden is verlaten; dat hij echter gehecht blijft aan de Grondwet van 1848, maar dat, indien daarmede de Staat magteloos zoude zijn geworden, om de kerkgenootschappen binnen zekere grenzen te houden, de meerderheid, die stellig wil, dat de Kerk zal zijn *in*, en niet *boven* den Staat, gewisselijk zoude aandringen op eene verandering dezer Grondwet, en dat derhalve, met eene afwijzing van de voordragt, de eerste hand zou worden gelegd aan het afbreken van een gebouw, 't welk destijds met zooveel moeite en beleid is opgerigt.

Nadat nog eenige der leden, als de heeren *v. Eysinga*, *v. Nispen*, *v. B. Vollenhoven*, *v. Swinderen*, *v. Rijckevorsel*, *v. Sasse* en *Cremers* het woord hadden gevoerd, en daarbij hadden verklaard, wel verre van iets te willen toebrengen tot het afbreken van het gebouw van 1848, de wet te moeten afkeuren, omdat zij dezelve niet aannemelijk oordeelden, en de minister van Justitie zijne woorden nog nader had toegelicht, is de wet (gelijk gemeld is) ook in de Eerste-Kamer aangenomen, en kan zij, door Z. M. bekrachtigd, worden uitgevaardigd.

— Bij besluit ven den 7den September, in het kamp van Zeist, op voordragt van den raad van ministers, genomen, heeft Z. M. de Koning bepaald, dat de tegenwoordige Vergadering van de Staten-generaal op zaturdag den 10den September aanstaande des namiddags ten twee ure, door den minister van Binnenlandsche Zaken, namens HD. zal worden gesloten.

— Bij besluit van 23 April ll. heeft Z. M. goedgevonden, om bewilliging te verleenen tot het voortzetten van het vennootschap, gezegd de *Enschedésche katoenspinnerij*, voor den tijd van twintig jaren en achtenvijftig dagen, aanvangende den vierden November aanstaande.

— Bij besluit van 4 September heeft Z. M. benoemd tot opzigter van het koninklijk Penning-kabinet, te rekenen vanden eersten Julij af aan, den heer *J. F. G. Meijer*.

HAARLEM, 9 September.

De commissarissen der in het verleden najaar hier opgerigte en in bloei steeds toenemende Gymnastie-school hebben — uit aanmerking, dat de behoefte aan dergelijke scholen zich ook op andere plaatsen doet gevoelen, zonder dat men in de vestiging daarvan slagen kan, door gebrek aan bekwame onderwijzers — besloten om die inrigting, onder de leiding van den heer *C. Euler* (leeraar in de Gymnastie aan de Normaal-school voor onderwijzers alhier en eersten onderwijzer aan hunne school) ook aan de verspreiding dezer voor de ligchamelijke ontwikkeling der jeugd zoo heilzame kunst dienstbaar te maken, door het openen van een cursus voor hen, die er zich op toeleggen om haar grondig te onderwijzen. Die cursus zal de Gymnastie theoretisch en practisch omvatten, en zich dus ook uitstrekken tot dat gedeelte der ontleedkunde, hetwelk voor de volledige kennis des onderwijzers onontbeerlijk geacht moet worden. — Omtrent de voorwaarden (waaronder, des verkiezende, ook zullen begrepen zijn kost, inwoning, enz.) zal men zich kunnen wenden tot den secretaris der commissie (den heer *A. van Stralen*).

HAARLEM, 9 September.

Volgens telegrafische berigten uit Londen, zijn aldaar depeches uit Petersburg ontvangen, doch was, volgens de *Times*, bij het afzenden derzelve, door den Keizer nog geen besluit genomen, immers niet bekend, betreffende de door de Porte verlangde wijzigingen in het bevredigings-ontwerp.

Gisteren (8 September) is te Rotterdam het vijfentwintigjarig bestaan der Clinische School plegtig gevierd. De heeren dr. *Groshans* en dr. *Giltay* hebben bij die gelegenheid in de fransche kerk het woord gevoerd, in tegenwoordigheid van een aantal aanzienlijke personen, commissien van het provinciaal en stedelijk bestuur, vertegenwoordigers van verscheidene wetenschappelijke instellingen, enz.

— Te Delfshaven is gisteren, van de werf van den heer *H. de Hoog*, te water gelaten het barkschap *Johanna*, groot 250 lasten, gebouwd voor rekening van den heer *T. van Holst* aldaar. Terstond daarna is, voor dezelfde rekening, de kiel gelegd van een ander schip van ongeveer 300 lasten.

— Den 6den dezer is in de gemeente Putten, op de grenzen van Nederland en Belgie, een hevige brand uitgebarsten, waardoor de kerk, de pastorij en een vijftal andere gebouwen in de asch gelegd zijn.

— Voor eenigen tijd heeft men in 's Gravenhage een begin gemaakt met het ontblooten van de grondvesten voor het standbeeld van Z. M. Koning *Willem II*. Maandag zal men een begin maken met de verdere vereischte metselwerken. Tegen het laatst der maand zullen de zerken, op welke het standbeeld moet worden geplaatst aldaar worden aangebragt.

— Z. E. de minister van Justitie heeft ter kennis der belanghebbenden gebragt, dat, bij de wet van 31 Augustus 1853, op nieuw voor den tijd van *drie maanden* de termijn is geopend, ter vervulling der formaliteiten, voorgeschreven bij de wet van Julij 1850, voor zoodanige tot heden genaturaliseerden, aan welke brieven van naturalisatie zijn uitgereikt, doch welke verzuimd hebben dezelve binnen den tijd van zes maanden aan het bestuur hunner woonplaats te vertoonen, met de verklaring dat zij de naturalisatie aannamen; — en welke naturalisatie alzoo was vervallen. De minister heeft daar bij gevoegd, dat de nieuwe termijn van drie maanden, *binnen welke het verzuim kan worden hersteld*, een aanvang heeft genomen van den dag der uitvaardiging der wet, en alzoo van den 7den September van dit jaar 1853.

— De den 8sten September te Amsterdam door de Handelmaatschappij geveilde 339,305 balen koffij zijn alle verkocht; de grootste koopen tegen 30, 30½, 31 cents.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

9 *September* 1853. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	62 15/16	63 1/16	63
〃 〃	3	〃	76 3/16	—	—
〃 〃	4	〃	95¼	⅜	95 5/16
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	〃	—	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	〃	129¼	—	op resc.
Oost-Indische Keening. .	4	〃	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. 〃 〃 .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	〃	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	〃	74	—	—
〃 . . .	4½	〃	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & Co. . . .	5	〃	108⅝	—	—
〃 〃 1828, 1829 .	5	〃	108⅛	—	—
Certificat. 1831/1833 .	5	〃	98	—	—
〃 〃 1840	4	〃	93⅓	—	—
〃 bij Stieglitz . . .	4	〃	92	—	—
〃 〃 〃 N. .	4	〃	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	〃	—	—	—
Certific. van 〃 . .	6	〃	75	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	—	—	—
Obligatiën	4	pct.	86⅞	87	—
SPANJE, Obligatiën	1	〃	22⅔	13/16	22⅝
〃	3	〃	47⅝	—	—
Binnenl. . .	3	〃	42⅞	43	—
Amortisable			5 1/16	—	—
Bew. Coupon			6¼	5/16	6¼
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
〃 〃 〃 . .	4	〃	—	—	—
Metalliek . .	5	〃	81⅞	15/16	—
N. . .	5	〃	95	⅛	95
. .	2½	〃	42¼	⅜	—
BELGIE, ...	2½	〃	—	—	—
Rothschild, ...	2½	〃	52⅝	—	—
. . . .	4½	〃	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	〃	—	—	—
£ 200	5		—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	3	〃	39 15/16	40 1/16	39 15/16
defired	3	〃	17⅝	⅞	—
Binnenlandsche à 1 conto	5		—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½		79¾	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¾		36½	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼		21 11/16	⅞	—
MEXICO, Oblig. 1851	3		24 13/16	25¼	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			—	—	—

Amsterdam Thesaurie 5 pc. 107. Aandeelen Haarl.-meer 4½ 100¾. Maatschappij van Weldadigheid 4 pc. 88½. Rusland cert. adm. Londen 5 pc. 105½; dito 4½ 100⅛. Oostenrijk Metall. Lo B. 5 pc. 95; Weener aand. fl. 250 *f* 380. Brazilien geldl. 1839 £ 100 5 pc. 99⅝. Venezuela obl. uitgest. 15⅜. Noord-Amerika Philadelphia bij *Hope & Co*. 5 pc. 84½ l. no., 91 h. no. De 4½ Brazilie 96¾. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
BOON HARTSINCK, Pres.

In de meeste fondsen, inzonderheid in de binnenl. spaansche en mexicaansche vertoonde zich in den beginne, met tamelijken handel, veel kooplust. Later zijn de prijzen weder teruggegaan, denkelijk ten gevolge van lagere merken uit Londen, alwaar de 3 pc. gecons. resc. heden tot 96¾ à ⅞ zouden zijn genoteerd.

PARIJS, 8 September. De 3 pc. renten 78 fr. 10; 4½ pc. 101 fr. 75. Spanje 3 pc binn. 42⅝.

ANTWERPEN, 8 Sept. België 2½ pc. 56. Spanje 1 pc. 22½.

WISSELCOURS.

Amsterdam, den 9den September 1853.

Petersburg 2/m. 188. *Porto* 3/m. 41¼. *Lisbon f* 3 m. 41¼. *Hamburg* 2/m. *f* 35¼; idem zigt *f* 35 9/16. *Londen* 2/m. *f* 11,67½; alles geld; idem zigt *f* 11,77½; papier. Disconto 2 pc.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 9 September. *Rogge* bij gerijven; 118 ℔ Odessa *f* 220, *f* 222; 118 ℔ dito *f* 225; 116 ℔ gedr. *f* 221. — Overige Graanartikelen zonder handel. — *Koolzaad*: Frans. *f* 351; op 9 vat, Oct. *f* 444; Nov. *f* 447.

AMSTERDAM, 9 Sertember. *Raapolie* in een doen; ord. cond. *f* 40½; vliegend *f* 39¼; op levering iets vaster; po Oct. *f* 39¾; po Nov. *f* 40¾; po Dec. *f* 41; po Mei 1854 *f* 41. *Lijnolie* ord. cond. *f* 32¾; vliegend *f* 31¾ à *f* 31½. *Hennepolie* ord. cond. *f* 39½.

DORDRECHT, 8 September. *Tarwe*, jar. Zeeuws. en Inl. *f* 10,80 à *f* 12,80; dito n. *f* 11,80 à *f* 12,80. *Rogge*, jar. Zeeuws. en Inl. *f* 8,20 à *f* 8,70; dito n. *f* 9,30 à *f* 9,70. *Garst*, Zeeuws. en Vlaams. winter n. *f* 6,50 à *f* 6,70; zomer dito *f* 6,10 à *f* 6,30. *Spelt f* 5,10 à *f* 5,30. *Haver*, Inl. voeder n. *f* 2,80 à *f* 3,30; dito dikke *f* 3,50 à *f* 4. *Boekweit f* 240 à *f* 242. *Erwten*, blaauwe n. *f* 8,50 à *f* 9 *Koolzaad*, o. Zeeuws. en Overm. *f* 13,20 à *f* 13,60. *Kanariezaad f* 9 à *f* 10.

Ofschoon onze markt wederom niet ruim was voorzien van Vlaams., Zeeuws. en Overm. *tarwe*, was dezelve evenwel meer dan voldoende voor de bestaande vraag, zoodat het verkochte tot eene prijsvermindering van 20 cts. lager zoo oude als nieuwe redelijk wel is opgeruimd. Voor *rogge* bestond iets meer vraag en is 20 c[ts] hooger te noteren; voor enkele partijtjes nieuwe is voor zaaij[…] tot boven de notering besteed; in vreemde is gedaan: 148/[…] Frans. à *f* 250 en 142/2 p. n. Arch. à *f* 232, beiden in consump[tie] en geveild: 140/2 p. Frans. à *f* 240, doch niets in omgega[an]. Winter-*garst* prijshoudend, met goede vraag; zomer-*garst* 10 c[ts] hooger. Voor *spelt* is mede 10 cts. meer ingewilligd. *Haver* […] een doen. *Boekweit* o. *f* 5 hooger; Megchels. is verkocht à *f* 2[…] Een partij n. Leurs. is op de wigt van 70 ned. p. à *f* 242 verha[n]deld. *Paarden-, duiven-, witte-* en *bruineboonen* zonder aanvo[er]. *Blaauwe erwten* minder begeerd en 20 cts. lager afgegeven. *Ko[ol]zaad* nagenoeg als voren gedaan; Zeeuwsch en Overm. zakm[…] £ 66 à £ 67, en gestort Zeeuwsch is tot £ 68 verkocht. *Ka[na]riezaad f* 1 hooger gehouden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 9 September. Den 8sten dezer in Texel binnen[ge]komen: de stoomb. *Queen* en *Magnet*, beiden van Londen; *E[…]* Dodds, Sunderland; *Johanna Catharina*, Schummelketel, *Erw[…]ting*, Ditmer, beiden van Archangel; *Enigheden*, Bioness, *H[…]manus*, Kros, beiden van Fredrikstad; *Thetis*, Hovgaard, *E[…] Söstre*, Gjersoe, beiden van Drammen; en uitgezeild: *Intrep[ide]* Noël, Nantes; *Vriesland*, Boontje, Londen; de stoomb. *Burg[…] Huidekoper* en *Minister Thorbecke*, beiden naar Hull; *Min[…]* Visser, Jarmouth. Wind n.

Den 8sten dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Denm[ark] Rhine* en *Ceres*, alle 3 van Londen; *Elve*, Hamburg; *Cyg[…]* Johnston, Glasgow; *John & Ann*, Forster, Newcastle; *Emi[…]* Thompson, Sunderland. Gisteren nog: de stoomb. *Hanover*, L[on]den; *Emily*, Sutton, *Margareth*, Clark, beiden van Sunderla[nd]; *Trekvogel*, den Breems, *Wilhelmina*, Amman, beiden van Archangel; *Emanuel*, Andersen, Dantzig. Niets uitgezeild.

Den 6den dezer in Brouwershaven binnengekomen: *Prince Al[…]* Malchow, Archangel naar Schiedam; en uitgezeild: *Sara Ly[…]* van der Tak, Batavia.

Den 19den Aug. te Konstantinopel binnengekomen: *Antina*, W[…]ters, Galatz naar Falmouth; 22 dito *Hebe*, Backer, dito naar [..]

Den 5den dezer van Marseille uitgezeild: *Gerardina Kla[…]* Goosens, Rotterdam.

Den 17den Aug. van Patras uitgezeild: *Zeeploeg*, Koster, Lond[en].

Den 27sten Aug. te Malaga binnengekomen: *Carolina*, Jo[…] Swansea; 28 dito *Panama*, de Goede, Gibraltar.

Den 5den dezer te Gravesend binnengekomen: *Wilhelmina Lu[…]* Carst, Amsterdam; *Delta*, Kunst, Nieuwediep.

Den 5den dezer te Falmouth binnengekomen: *Maria Elisabe[th]* Tjakkes, Galatz, met verstopte pompen.

AMSTERDAM, 8 September. Kapt. Stenger, van St. Petersb[urg] in Texel binnen, rapporteert 28 Aug. ll. op 3 mijlen van Ro[…]snoet, in het Schagerrak, gezien te hebben eene Groninger k[of] die door den bliksem de beide masten had verloren; nadat k[apt.] Stenger eenigen tijd geseind had, waarop geen sein was terug[ge]geven, was de kof te Arendahl binnengeloopen.

[In een der doodberigten, geplaatst 6 en 7 September jl., st[aat] de onderteekening *Grietje Sandert*, wed. *K. Schorel Lz.*, m[oet] zijn: *Grietje Sanders*, wed. *K. Schorel Lz.*]

⁎ **UTRECHTSCH STUDENTENCORPS**

Aan hen die als NOVITII bij het Utrechtsch Studentencorps wenschen te worden ingeschreven, wordt beke[nd] gemaakt, dat daartoe gelegenheid zal zijn op Maand[ag] den 19den September e. k., des avonds ten 6 ure, t[en] Huize van den Heer KLOKKE, in de Lijnmarkt.

Utrecht, 7 *Sept.* 1853.

VAN AFFELEN v. OORDE.
J. W. D. ROELL.

⁎ De STOOMBOOT *GRAAF VAN RECHTERE[N]* varende van *Kampen* via *Medemblik* naar *Hull*, zal voo[r]taan elken Zondag te Medemblik arriveren, ter inladi[ng] van Passagiers, Goederen en Vee.

Informatiën zijn met *franco* Brieven te bekomen b[ij] den Agent H. J. BAKKER, te Medemblik.

⁎ Ondertrouwd:

ENKHUIZEN, 8 September 1853.
Eenige kennisgeving.

A. J. VAN BEEK, van *Amersfoort*, en
G. M. BOTMAN.

⁎ Getrouwd:

'sGRAVENHAGE, 3 September 1853.

B. H. HODGSON
en
A. SCOTT.

⁎ 'sGRAVENHAGE, 7 September 1853.
Getrouwd:

JACQs. EDo. SAPORTAS
en
J. VIRULY,
Wed. *A. B. Houtkoper*.

Eenige en algemeene kennisgeving, zoo binnen als bui[ten] 's Lands.

⁎ Getrouwd:

G. A. VAN HOUWENINGE Gz.
en
J. A. HOOGENDIJK.

KRIMPEN A/D. IJSSEL, 8 September 1853.
Eenige kennisgeving.

⁎ Getrouwd:

ZUTPHEN, 8 September 1853.

D. A. THIEME, van *Arnhem*, en
E. WEENINK.

⁎ Getrouwd:

ARNHEM, 8 September 1853.

H. BOONEN, Predikant te *Ter Aa*, en
H. R. VELDWIJK.

⁎ Getrouwd:

B. J. E. GEREKE
en
A. M. SANDERSLEBEN,
Wed. *A. Jaeger*.

ARNHEM, den 8sten September 1853.

⁎ Getrouwd:

DORDRECHT, 8 September 1853.

J. L. DE LEZENNE GREVE, van *'s Gravenhage*, en
A. M. SOLI.

⁎ Getrouwd:

AMSTERDAM, 8 September 1853.

J. F. VAN OPPEN van *Londen*
en
C. E. JANSZ.

⁎ Voorspoedig bevallen van een welgeschapen ZOON, mijne geliefde Echtgenoote, de Hoog-Wel-Geboren Vrouwe Baronesse *QUARLES DE QUARLES*, geboren *VAN DONGEN*.

Fort BATH, 4 September 1853.

⁎ Te AMSTERDAM is op den 6den September 1853 bevallen van een' ZOON *B. A. DE NEUFVILLE*, geliefde Echtgenoot van J. G. MATTHES.

⁂ Mijne geliefde Echtgenoot *HENDRIKA JACOBA NIEUWENHUYZEN*, beviel heden door Gods goedheid voorspoedig van een welgeschapen ZOON.
BORKULO, A. E. VAN STEEDEN,
6 September 1853. Predt.

⁂ BRAKEL, 6 September 1853. Door Gods goedheid voorspoedig bevallen van ééne welgeschapene DOCHTER *N. DRAAIJER*, geliefde Echtgenoot van
Eenige kennisgeving. J. C. W. QUACK,
Predikant.

⁂ Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER *J. F. RöELL*, geliefde Echtgenoot van
OUDEN BOSCH, PH. B. VAN BUUREN.
6 September 1853.

⁂ Bevallen van eene DOCHTER *S. P. VAN DER MERSCH*, geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM. F. D. C. DRUYVESTEYN.
6 September 1853.

⁂ Bevallen van een ZOON, Vrouwe *H. W. O. M. HOEKWATER—SMISSAERT*.
LEIDEN, den 7den September 1853.
Eenige kennisgeving.

⁂ Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *A. VEERMAN*, geliefde Echtgenoot van
MEDEMBLIK, J. DRUIF.
7 September 1853.

⁂ Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *JACOBA MARIA JONGEBOER*, geliefde Echtgenoot van
AMSTERDAM, J. C. C. MEIJER.
7 September 1853.

⁂ Den 31sten Aug. 1853, overleed te MONT-BÉLIARD, Mejufvrouw L. E. CHOMEL.
Strekkende deze, zoowel tot bijzondere als algemeene kennisgeving.

⁂ Heden overleed mijne Echtgenoot, JEANNETTE GERARDE CARLIER, bijna 53 jaren oud. Zij was gedurende elf jaren mijne beminde gade, en de met wijsheid en hartelijke liefde zorgende Moeder van mijne Kinderen. Groot is ons verlies. J. LOOIJEN.
'sGRAVENHAGE, 1 September 1853.

⁂ Overleden na eene ongesteldheid van zestien maanden, de Heer HENDRIK WILLEM VAN BLIJENBURGH, in den ouderdom van ruim 50 jaren; diep betreurd door zijne Kinderen en verdere Betrekkingen.
UTRECHT, 4 September 1853.
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving zoo binnen als buiten deze Stad.

⁂ Na een smartvol lijden van 14 dagen, overleed heden in den ouderdom van ruim 62 jaren, onze innig geliefde Moeder HERMINA JEBBINK, Wed. *D. H. Colenbrander*. J. H. SLEYSTER.
D. H. SLEYSTER — COLENBRANDER.
ZUTPHEN, 5 September 1853.

⁂ Op den 5den September 1853, overleed te ZEVENAAR, de Hoog-Wel-Geboren Heer Mr. WILLEM HERMAN Baron VAN PABST VAN BINGERDEN.

⁂ Heden overleed, in den ouderdom van 74 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, JANNETJE BUSSINK, Weduwe *Albert Brester*, diep betreurd door ons, hare Kinderen. *Uit aller naam*,
J. BRESTER Az.
AMSTERDAM, 5 September 1853.

⁂ Heden overleed alhier, na eene hevige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 23 jaren, Jhr. J. C. G. MOCK, Candidaat in de Regten aan de Hoogeschool van Utrecht.
'sHAGE, den 7den September 1853.

⁂ FAILLISSEMENT.

Bij Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Haarlem, dd. 6 September 1853, is CORNELIS KRAMER LAMMERTSZOON, gepatenteerd Mostaard-, Lijnkoek- en Snuifmolenaar, woonachtig te Zaandam, verklaard te zijn in staat van Faillissement, met benoeming van den Edel-Achtbaren Heer Mr. J. J. ENSCHEDÉ, Lid van gemelde Regtbank, tot Regter-Commissaris, en CORNELIS HONDIUS, Notaris te Zaandam, tot Curator: terwijl de opening van het faillissement, bij hetzelfde Vonnis, is bepaald op den tweeden der gezegde maand September.
Voor uittreksel,
C. HONDIUS, Curator.

⁂ De bekende en onbekende Schuldeischers in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen de Echtelieden EGBERT TISSING en ALBERDINA HAGENAAR, gewoond hebbende en beide te Medemblik overleden, worden opgeroepen, om op Woensdag den 21sten September e. k., des voormiddags ten 11 ure, te verschijnen ten Kantore van den Notaris C. J. MERENS, aan de Oosterhaven te Medemblik, ten einde de Rekening en Verantwoording, van het in die Nalatenschap gevoerde beheer aan te hooren; zullende, ingevalle geen verzet plaats heeft, dadelijk worden overgegaan tot de uitbetaling van het saldo der Nalatenschap volgens de Wet.

⁂ Die, behalve de Ingeschreven Kapitalen, iets te vorderen heeft van wijlen de Echtelieden PETRUS RUTJES en ANNA MARIA VAN NEIJENHOF, gewoond hebbende en overleden te Huissen, worden opgeroepen, daarvan *franco* opgave te doen vóór den 1sten October 1853, aan den Notaris PELGRIM, te Huissen.

⁂ Allen die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel en de Nalatenschap van Vrouwe JOHANNA TUINZAAD, Weduwe van den Wel-Edel Gest. Heer *Cornelis Matze van Zevenhuizen*, gewoond hebbende te Zevenhuizen en aldaar op den 30sten Julij 1853 overleden, worden verzocht daarvan voor den 1sten October aanstaande, opgave of betaling te doen aan den Edel-Achtbaren Heer P. KEYZER PZN., Burgemeester van Zevenhuizen of ten Kantore van den Notaris C. C. KROM, te Gouda.

⁂ Degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan, of iets van eenige waarde onder zich mogten hebben van wijlen den Heer K. BLOM, te Obdam en aldaar overleden den eersten September 1853, worden verzocht daarvan schriftelijke opgave of betaling te doen, vóór of op het einde dezer maand September, ten Huize van de Weduwe K. BLOM.
Obdam, T. DE MAAIJER.
8 September 1853.

⁂ Een ONDERMEESTER, bezitter van den 2den Rang, 22 jaren oud, van de Protest. belijdenis, in eene welingerigte School werkzaam en van goede getuigschriften voorzien, zoekt eene andere Betrekking. Brieven *franco*, onder de Letters S. G., bij den Boekverkooper H. B. BREIJER, te Arnhem.

⁂ J. VAN DER WEIDE, Onderwijzer te Doornspijk, verlangt zoo spoedig mogelijk: Een' ONDERMEESTER van den 3den Rang. Adres in *persoon* of met *franco* Brief, onder Letta W, aan het Postkantoor te Elburg.

⁂ In eene Apotheek en Droogist-Winkel te Nijmegen, wordt gevraagd: Een bekwaam BEDIENDE, van de P. G. Adres met *gefrankeerde* Brieven, onder Lett. O, bij den Boekhandelaar C. A. VIEWEG, aldaar.

⁂ LET WEL!

Op zeer aannemelijke voorwaarden is te Deventer gelegenheid tot dadelijke plaatsing van een' LEERLING, in eene *Tabaks-* en *Kruideniers-Affaire*.
Adres *franco*, onder Letter B., bij den Boekdrukker A. TER GUNNE, te Deventer.

⁂ R. J. OPWIJRDA, Apotheker te Nijmegen, verlangt tegen November IEMAND eenigen tijd bij het Vak werkzaam geweest, die zich verder zoekt te bekwamen. Brieven *franco*.

W. E. J. TJEENK WILLINK, te *Zwolle*, zoekt:

EEN LINIEERDER,

die tevens in het Boekbinden niet onervaren is en goede getuigschriften kan toonen. Brieven *franco*.

⁂ Een gehuwd *Tinnegieter*, oud 31 jaren, P. G., zijn werk grondig verstaande, en daarenboven niet onervaren in het *Koper-* en *Blikslaan*, biedt zich op aannemelijke voorwaarden aan, om in eene *Tinnegieterij* als MEESTERKNECHT of als KNECHT werkzaam te zijn. Adres met *franco* Brieven, onder de Letter B., aan den Boekhandelaar H. L. VAN HOOGSTRATEN, te Zwolle.

⁂ Een gehuwd TUINMAN, van middelbaren leeftijd, van de P. G., met twee Kinderen, die een aantal jaren op eene aanzienlijke Buitenplaats werkzaam geweest, doch door sterfgeval buiten betrekking geraakt is, zag zich gaarne tegen November als zoodanig geplaatst, kunnende de beste getuigenissen overleggen. Adres, met *franco* Brieven, onder Letters K. S., bij den Boekverkooper en Boekdrukker A. C. KRUSEMAN, te Haarlem.

⁂ TUINMAN GEVRAAGD.

Tegen den 1sten November aanstaande, wordt op een Buiten bij Kleef, gevraagd: Een Gehuwden TUINMAN, liefst zonder Kinderen, voor zijn vak bekwaam, en dus het Snoeijen, Broeijen en ook het kweeken van Bloemen volkomen verstaande. Men adressere zich in *persoon* of met *franco* Brieven, met opgave van conditien, onder Lett. H., op den *Huize Bellevue*, bij Kleef.

⁂ Tegen Febr. e. k. biedt zich een *gehuwd* TUINMAN aan, P. G., hebbende 2 Kinderen, waarvan de jongste bijna 8 jaren, zijn vak grondig verstaande, als van Snoeijen, Broeijen, Oranjerie, koude en warme Bloemkasten, tevens bekwaam om het opzigt te hebben over eene Buitenplaats en om de Administratie derzelve waar te nemen, alsmede tot het aanleggen van Bosschen enz., zijnde van goede getuigschriften voorzien. Adres met *franco* Brieven, Letter A., bij den Boekhandelaar J. ZWART, te Zwolle.

⁂ Een ongehuwd TUINMAN, van de H. G., van goede Getuigschriften voorzien, zoowel van gedrag als bekwaamheid, zag zich gaarne met November of Febr. e. k. als zoodanig geplaatst. Adres met *franco* Brieven, onder de Lett⁸. A. H., bij den Boekhandelaar W. BECKING, te Doesborgh.

⁂ Men verlangt in een fatsoenlijk Huisgezin: Eene deftige BURGERDOCHTER, van de Hervormde Godsdienst, die grondig het Wollen- en Linnennaaijen verstaat, ook met de droоge Wasch goed kan omgaan en de behandeling van een Kind van zes jaren op zich kan nemen. Adres met *franco* Brieven, onder Letter L., bij den Boekhandelaar P. ENGELS, te Leyden.

⁂ Voor 3e of LINNENMEID, biedt zich aan tegen Nov. a. s.: Iemand, P. G., van middelbaren leeftijd, gezond gestel en onbesproken gedrag, kundig in de behandeling der Wasch, het Stoppen, Mazen, Naaijen, enz., die reeds als zoodanig gediend heeft en goede getuigen kan overleggen. Adres, met *franco* Brieven, Letter H., bij den Boekh. S. VAN REYN SNOECK, te Rotterdam.

⁂ *On désire une SECONDANTE, de la R. P., de préférence suisse ou allemande, qui sache enseigner par principes la langue française. On est prié de s'adresser par lettres affranchies sous l'initiale E., à J. H. KNOOP, Donkere Sparen à Harlem.*

⁂ *Un PRECEPTEUR*, de la Suisse Française, *qui a fait de bonnes études et qui depuis quelques années se voue avec succès à l'éducation de la jeunesse, désire se voir replacé en qualité de GOUVERNEUR. Il est muni d'attestations honorables de plusieurs familles distinguées. On est prié de s'adresser par lettres affranchies et sous les initiales R. C., chez les HERITIERS DOORMAN, Libraires à la Haye.*

⁂ *Une Demoiselle Allemande de bonne famille et de la religion Protestante, s'étant perfectionnée dans une des plus grandes institutions de Francfort a/M et pouvant enseigner les trois langues, le Français, l'Allemand et l'Anglais, désire trouver une place comme GOUVERNANTE auprès des enfants. Pour avoir des renseignements on est prié de s'adresser chez Monsieur W. J. THIEME, Libraire à Zutphen, sous l'initiale A. F.*

⁂ De Hoofd-Administratie van het Regiment Rijdende Artillerie is voornemens om, onder nadere goedkeuring der bevoegde autoriteit, op den 20sten September a. s., aan den hoogsten inschrijver aan te besteden: Het weghalen der PAARDEN-MEST, die van den 1sten October 1853, tot en met 30 September 1854 op de Stallen te Leyden zal komen te vallen.
De Conditien liggen ter lezing bij den ondergeteekende, alwaar ook de Bus tot ontvangst der Inschrijvings-Biljetten gereed staat. Namens de Hoofd-Administratie voornd.,
Leyden, De Kapitein-Kwartierm.,
8 September 1853. P. E. SCHLÜTER.

KERMIS.

Door de buitengewone omstandigheden des tijds, daartoe gedrongen, heeft de Gemeente-Raad van *Willemstad* besloten, dat de Kermis dit Jaar **geen plaats** zal hebben.

⁂ Aan belanghebbenden wordt kennis gegeven, dat de KERMIS te Ouderkerk aan den IJssel, voortaan een aanvang neemt op den laatsten Maandag der maand September en eindigt met den eerst daaraanvolgenden Donderdag. De Burgemeester dier Gemeente,
VAN WANING.
Ouderkerk aan den IJssel, den 5den September 1853.

⁂ Uithoofde van den toestand mijner gezondheid, mijn zoo voordeelig bekend LOGEMENT *DE WILDEMAN*, alhier verlatende, heb ik hetzelve afgestaan aan mijn' Zwager, den Heer P. SCHRICK, die het met 1° October eerstkomende aanvaard. Voor het langjarig welwillend vertrouwen mijnen opregten dank betuigende, verzoek ik mijne talrijke vrienden en bekenden, hetzelve ook mijnen opvolger te willen schenken en mijner steeds vriendschappelijk te willen gedenken.
Crefeld, GERH. HORNEMANN.
September 1853.

Met betrekking tot het vorenstaande, heb ik de eer te berigten dat ik het van oudsher roemrijk bekend LOGEMENT *DE WILDEMAN*, van af 1° October aanstaande aanvaard. Hetzelve zal worden beheerd door mijne Echtgenoot, geboren ARIENS, welke zich zal beijveren, onder de nieuwe Firma van SCHRICK — ARIENS, den verworven goeden naam te handhaven. Ter voorkoming van misverstand zij hierbij aangemerkt dat de zaken van mijn Kantoor, Rijnstraat, N°. 1605/14, op den zelfden voet bijbehouden en voortgezet worden.
Crefeld, P. SCHRICK.
September 1853.

MANUFACTUREN.

De ondergeteekende berigt met deze, dat hij heeft ontvangen, een groote schoone collectie Lionsche en Weener LONG CHÂLES en OMSLAGDOEKEN, zeer nieuwe DESSINS, geschikt voor het Saisoen.
Alsmede eene groote partij fijne WOLLEN DEKENS, van *f* 3 tot *f* 18 die, niettegenstaande de aanmerkelijke rijzing der Wollen Artikelen, nog tot de vorige lage prijzen zullen worden verkocht. A. ANTINK,
Barteljorisstraat N°. 18, te Haarlem.

⁂ Door vertrek naar elders, heeft de ondergeteekende de eer aan zijne geëerde begunstigers bekend te maken, dat hij zijne AFFAIRE in MANUFACTUREN, welke sedert eene reeks van jaren alhier geeft bestaan, met primo November e. k. zal quiteren, en betuigt door deze zijne geëerde begunstigers zijnen welmeenenden dank, voor de gunst en het vertrouwen, welke hij zoo ruimschoots die jaren heeft mogen ondervinden. Tevens worden al die genen die iets van hem te vorderen hebben of aan hem verschuldigd zijn, opgeroepen om zich voor 28 October e. k., ten zijnen huize op de Nieuwstraat, Wijk 1, N°. 35 te vervoegen. E. A. DE VRIES.
Medemblik, 6 September 1853.
PS. De nog voorhanden zijnde Goederen worden tot buitengewoon lage prijzen uitverkocht.

⁂ BERIGT AAN DE STOOMWEVERS TE HAARLEM.

Ten einde het maken eener vergeefsche reis vóór te komen, berigten de ondergeteekenden aan de Stoomwevers te Haarlem, dat in hunne Koninklijke Stoomweverij op Nijverdal, aan geene Wevers uit Haarlem werk zal gegeven worden, daar de aanvraag van Overijsselsch Werkvolk ter plaatsing in voorzegde Weverij meer dan voldoende is.
Almelo, G. & H. SALOMONSON.
7 September 1853.

⁂ L. KOEKENHEIM, Chirurgijn Dentiste, zal den 12den, 13den en 14den dezer te spreken en te ontbieden zijn bij den Heer G. GROOT, aan het verdronken Oord, te Alkmaar, den 15den aan het Nieuwediep, bij den Heer LANDMAN, den 16den aan den Burgh op het Eiland Texel, bij den Heer KEESMA, in den *Lindenboom*, en verder aan zijn domicilie, Nieuwe Hoogstraat 278, te Amsterdam.

⁂ Door vertrek naar elders te HUUR, met primo November e. k.: Een HUIS, in de Kruisstraat, N°. 621, te Haarlem. Te bevragen bij den Bewoner.

⁂ Er wordt in HUUR aangeboden, te Nieuw Loosdrecht, over de Prot. Kerk: Eene ruime vierkante KAMER, voorzien van Bedstede, twee Kasten en Zolder daarboven, een Moes- en Bloementuin voor de deur, en welwater gelijkvloers, voor een of twee Menschen, tegen den Huurprijs van *f* 40,— 's jaars. Te bevragen op Kerkzigt te Nieuw Loosdrecht. Brieven *franco*.

⁂ UIT DE HAND TE KOOP:

Een HUIS en ERVE, benevens SCHEEPS-TIMMERWERF en daarbij behoorende WERKHUIZEN, waarin de *Scheepmakers-Affaire* sints vele jaren met goed gevolg is en nog wordt uitgeoefend. De Percelen zijn in den besten staat en zeer gunstig gelegen. Te bevragen met *franco* Brieven bij den Heer J. B. SAMSON, te Koudekerk a/d. Rijn.

⁂ VEILING van p. m. 300,000 stuks BAGGERTURF en 68,000 stuks STEEKTURF, staande in den Graftermeer Polder, te houden den 14den September 1853, ten 11 ure, voor den middag, in het Logement *het Stadhuis van Amsterdam*, te Rijp, ten overstaan van den Notaris B. GEEL.

***** UIT DE HAND TE KOOP:**
Een KAAGSCHIP, groot 102 Ton, met Zeilen, Ankers Touwwerk enz. Te bevragen bij Schipper D. J. RIDDERINKHOFF, te Hoorn.

***** VERKOOPING VAN WILLIGEN BOOMEN EN RIJSWAARDENHOUT.**

C. TAATS, zal in het openbaar doen verkoopen, op Donderdag den 15den September 1853, 's namiddags om 4 ure, bij *A. van Neerbos*, te Hien:

Circa 1200 stuks zware SCHIETWILLIGEN, geschikt voor Klomphout.

Circa 8 Bunders 4jarig RIJSWAARDENHOUT.

De Verkooping zal geschieden, het Rijshout in 2 Percelen en de Boomen in Percelen, ieder circa 100 stuks.

Het gemelde Hout staat onder Hien en Ochten, nabij de Rivier de Waal.

Men is van meening ten overstaan van den Notaris J. W. SCHUURMAN, residerende te Rijswijk, op Woensdag den 14den September 1853, te veilen en op Woensdag den 21sten September daaraanvolgende, beide dagen des middags ten 12 ure, in het Logement *de Gouden Koetswagen*, aan den Straatweg, onder Rijswijk, te verkoopen:

Een extra hechte, welonderhouden en zeer gunstig gelegen WIND GRAAUW-PAPIERMOLEN, zijnde in volle werking en welbeklant, en waarbij tevens met goed succes wordt gedreven den Handel in alle soorten van *Wit Papier*, met deszelfs Huizingen, Schuren en Loodsen, Paardenstalling en verdere Bergplaatsen, alsmede een Perceel WEILAND, staande en gelegen aan de Vliet langs den Grooten Weg van 's Gravenhage naar Delft, in den Plaspoelpolder, onder Rijswijk, Kadaster Sectie G, Nos. 191 tot en met 194 ter grootte van 65 Roeden, 45 Ellen.

Aangeslagen in de Grondbelasting over den jare 1853, te zamen tot . . . . *f* 59,93.

En in Polderlasten te zamen tot . . . *f* 2,50.

Te aanvaarden met 1°. Januarij 1854, en te bezigtigen dagelijks uitgezonderd des Zondags, van des morgens 9 tot 1 ure. Zijnde inmiddels *Uit de Hand te Koop*,

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den bovengenoemden Notaris, **alwaar in tijds de voorwaarden van verkoop ter lezing zullen liggen.**

*** N. J. VAN BEMMEL, J. H. BRINKMAN, J. VAN DER VLUGT en T. A. LIWIJN, Makelaars, presenteren, als lasthebbenden van hunnen Principaal, in openbare veiling te verkoopen, op Zaturdag den 24sten September 1853, in het Logement *de Gouden Leeuw*, te Haarlem, ten overstaan van den Notaris Mr. H. A. F. D. VAN MEEUWEN:

N°. 1. Een HUIS en ERVE, aan de W. Z. van de Lange Margarethastraat, op den hoek van de Roodepoort te Haarlem, zijnde thans tot Winkelnering ingerigt; benevens een gedeelte als afzonderlijke Woning verhuurd wordende, get. Wijk 5, N°. 685, Sectie C, N°. 454, groot 55 Ell. N°. 2. Een HUIS en ERVE, in de Roodepoort, achter het voorgaande Perceel, get. Wijk 5, N°. 683, Sectie C, N°. 453, groot 26 Ellen. *De beide voorgaande Percelen zullen eerst afzonderlijk en daarna gecombineerd worden geveild.* N°. 3. Een zeer groot GEBOUW, aan de O. Z. van de Lange Heerenvest, nabij de Amsterdamsche Poort, tot Koetshuis en Paardenstalling geschikt, daarboven een groote Zolder, en eene afzonderlijk opgaande Bovenwoning, het riantste uitzigt over de Landerijen enz. opleverende, get. Wijk 1, N°. 349, Sectie D, N°. 2766, groot 81 Ellen. De Grond van dit Perceel behoort aan de Stad Haarlem, en wordt daarvoor jaarlijks betaald *f* 2,10. N°. 4. Eene STALLING, naast en ten Zuiden het voorgaande Perceel, get. Wijk 1, N°. 350, Sectie D, N° 2951, groot 21 Ellen. De Grond behoort mede aan de Stad Haarlem, en wordt daarvoor 50 cents jaarlijks betaald. ***De beide laatste Percelen zullen eerst afzonderlijk en daarna gecombineerd worden geveild.***

Breeder bij Biljetten en informatiën bij gemelden Makelaars; terwijl de Bewijzen van Eigendom en Veilconditiën ter lezing zullen liggen, ten Kantore van voornoemden Notaris.

*** Op Donderdag den 6den October 1853, des voormiddags ten elf ure, zal ten overstaan van den Notaris N. FRANÇOIS SNEL te Breukelen, in het Logement *het Statewapen* aldaar, in het openbaar worden geveild en verkocht:

N°. 1. De BUITENPLAATS genaamd *VECHTZIGT*, alleraangenaamst gelegen langs den Zandweg en de Rivier de Vecht, onder de Gemeente Breukelen St. Pieters, tusschen de Nieuwersluis en Breukelen, een kwartier uurs van laatstgenoemd Dorp en daardoor bijzonder geschikt voor *Zomer-* en *Winter-Verblijf*, met deszelfs hechte, sterke, net betimmerde en logeable Heerenhuizinge, voorzien van zeven behangen Boven- en Beneden-Kamers, Dienstboden-kamers, Keuken, Kelder, Zolder, Vliering en verdere commoditeiten, Koetshuis, Stalling voor drie Paarden, Mangelkamer, Steiger aan de Vecht, Kippen- en Duivenhokken, Schuur tot berging van Tuin- en andere Gereedschappen; mitsgaders smaakvol aangelegden TUIN, met Wandelingen en Boschjes doorsneden, Goudvisch- en Karperkommen, Broeijerij, MOESTUIN met Druiven- en Persikkenkasten en BOOMGAARDJE met uitgelezene Vruchtboomen beplant, in alles groot 1 Bunder, 73 Roeden, 90 Ellen, leverende het geheel zeer uitgestrekte en riante gezigten op. Te aanvaarden bij de betaling der Kooppenning.

N°. 2. Eene BOEREN-HOFSTEDE, bestaande in Woonhuis en Stalling, Zomerhuis, Schuur, Hooiberg en Erve, met 7 Bunders, 87 Roeden, 02 Ellen weltoegemaakt WEI- en HOOILAND, staande en gelegen als voren, ter zijde het voorgaande Perceel.

N°. 3. Ruim 1 Bunder HOOI- of VEENLAND gelegen op Breukeleveen, onder de Gemeente Breukelen St. Pieters.

N°. 4. Ruim 1 Bunder, 42 Roeden HOOI- of VEENLAND, gelegen als voren.

En N°. 5. Ruim 1 Bunder, 73 Roeden, 85 Ellen HOOI- of VEENLAND, gelegen als voren.

De Percelen N°. 2, 3, 4 en 5 zullen eerst afzonderlijk en daarna in massa worden geveild, en kunnen worden aanvaard, de Landerijen met 1° Januarij 1854 en de Getimmerten met 1° Mei daaraanvolgende. Dagelijks te bezigtigen, (de Zondag uitgezonderd.)

Breeder bij Billetten en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

*** Bij de ERVEN C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te *Groningen*, is uitgekomen:

EEN

DRENTHSCH GEMEENTE-ASSESSOR

MET ZIJNE

TWEE NEVEN

OP REIS NAAR

AMSTERDAM,

in 't voorjaar van 1843.

TWEE DEELEN gr. 8vo, met PLATEN. Prijs *f* 8,50.

*** Het LANDGOED *ZANDBERGEN*, met deszelfs Heerenhuis, Boerenhofstede, Bosschen en verdere Landerijen, groot p. m. 160 Bunders, gelegen in de Gemeente Zeist, aan den Straatweg, nabij *het Huis ter Heide*, op den 27sten Aug. ll. in openbare Veiling opgehouden, is als nog *uit de Hand te Koop*, in massa of Percelen. Te bevragen bij den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht. Brieven *franco*.

*** OPENBARE VRIJWILLIGE VERKOOPING, in *het Heeren-Logement* aan den Burg, binnen de Stad Leyden, op Zaturdag den 24sten September 1853, bij opveiling en op Zaturdag den eersten October daaraanvolgende bij afslag telken dage des avonds ten zeven ure, van

N°. 1. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen te Leyden aan de Noordzijde van de overwulfde Voldersgracht of Langebrug, Wijk 4, N°. 375, bevattende onder anderen beneden drie Kamers, Binnenplaats, Regen- en Welwater en twee Bovenkamers.

N°. 2. Een HUIS en ERVE, staande en gelegen te Leyden aan de Westzijde van de Delftsche Vliet, tusschen het Rapenburg en de Bakkersteeg, Wijk 1, N°. 538. Te zien des Donderdags van iedere Week van 10 tot 2 ure. Nadere informatien zijn inmiddels te bekomen, ten Kantore van den Notaris C. KLAVERWIJDEN, te Soeterwoude, alwaar tusschen de veiling en afslag verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van een vijfde van iedere verhooging.

*** Bij J. G. BROESE, te Utrecht, is uitgegeven:

1. **HANDLEIDING**
DER
NATUURKUNDE,
DOOR
Dr. J. H. v. d. BROEK.
Met ruim **600** in den text gedrukte *Houtsneê-Figuren.*
Compleet in 2 Deelen *f* 14,30.

2. **OVER DEN SPHEROIDAALTOESTAND**
DER
VOCHTEN
OP VERHITTE, GLOEIJENDE EN GESMOLTEN METALEN.
DOOR
Dr. J. H. v. d. BROEK.
60 Cents.

3. **HANDLEIDING**
TOT DE
STELSELMATIGE BESCHRIJVENDE
ONTLEEDKUNDE VAN DEN MENSCH,
DOOR
Dr. J. A. FLES.
Met in den text gedrukte Houtsneê-Figuren.
1e DEEL *f* 4,–.
Het 2e DEEL is ter **perse** en volgt weldra.

4. **LATINAE LOQUENDI FORMULAE**
IN
USUM SCHOLASTICUM,
DOOR
G. DORN SEIFFEN.
65 Cent.

5. **RHYTMICA DOCTRINA**
SIVE PROSODIAE LATINAE APPENDIX,
DOOR
G. DORN SEIFFEN.
80 Cent.

6. **Dr. A. VROLIK**, Verslag van het Verrigte tot herstel van het Nederlandsch Muntwezen. *f* 2,10.

*** Bij den Boekhandelaar P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, komt van de pers:

VRAGEN VAN NEDERLANDSCH REGT.

Beantwoord door eenige Amsterdamsche Regtsbeoefenaars (*Mr. E. A. Berkhout, E. Boas, H. A. Hartogh, J. Heemskerk Az., L. H. Kuhn, M. J. de Lange, A. Philips, J. W. Tydeman* en *Abr. de Vries.*)

TWEEDE VERZAMELING. Prijs *f* 2,–. Deze tweede Verzameling bestaat geheel uit **nieuwe** te voren nergens gedrukte Stukken.

Van de eerste Verzameling, in 1849 verschenen, zijn nog Exemplaren verkrijgbaar. Tevens is vroeger bij denzelfden Uitgever verschenen:

Prof. **S. VISSERING**, Het Wisselregt der 19de Eeuw, naar aanleiding van de *Allgemeine Deutsche Wechselordnung*, onderzocht en vergeleken. . . . . . *f* 3,25.

*** Bij JOH. ROEM, te Alkmaar, ziet het licht:

DICHTERLIJKE TOESPRAAK

bij de vereeniging van **Oud-Studenten**, van 8 Februarij 1825 tot 8 Februarij 1828, onder de zinspreuk: *Haec Res et jungit, junctos et servat Amicos*, gehouden te Leyden, op den 30sten Augustus 1853, door

Dr. *A. HIRSCHIG* Cz.

Lid van de Maatsch. der Nederl. Letterk. te Leyden, van het Provinciaal Utrechtsch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, en Rector aan de Latijnsche Scholen te Alkmaar. **Prijs 25 Cents.**

*** D. J. HASPELS, te Nijmegen heeft uitgege[ven:]
DE PHARMACOPOEA NEERLANDICA [en]
PHARMACOPOEA BELGICA onderling ver[ge]leken, ten gebruike van Geneeskunstoefenaren en A[po]thekers, door de vereeniging tot *beoefening van Pra[cti]sche Scheikunde* te Nijmegen, à *f* ,65.

Op aanvraag is bij denzelfden Uitgever verkrijgb[aar:] **ANTWOORD** van de Vereeniging tot *beoefening* [van] *Practische Scheikunde* te Nijmegen, aan den Heer F. SWARTWOUT, op zijne beoordeeling van „ *de Ph[ar]macopoea Neerlandica en Pharmacopoea Belgica onder[ling] vergeleken, enz.*" In *de Gids*, Julij, 1853. à *f* –,10.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, kwam [van] de pers:

I. DE SLAVERNIJ
DOOR
Harriët Beecher Stowe.
VERVOLG EN SLEUTEL OP D[E]
NEGERHUT.

Twee Deelen of vier Stukken. . . . . *f* 7,[–]

LEESGEZELSCHAPPEN, die dit *hoogstbelangr[ijk]* Vervolg op de **Negerhut** nog niet mogten hebben op[ge]nomen, worden opmerkzaam gemaakt op de zéér aan[ne]velende verslagen van dit Werk, voorkomende o. a. in[het] **LEESKABINET** en de **TIJDSPIEGEL.** In En[ge]land en Amerika wordt **„ de Slavernij"** schier met meer belangstelling gelezen dan de **Negerhut** zelf.

II. HET NIEUWSTE WERK VAN
E. L. BULWER.
MIJN ROMAN,
OF VERSCHEIDENHEDEN UIT HET LEVEN IN ENGELA[ND.]

Vier Deelen, vijf Stukken, met verschillende Vignet[ten] en het Portret des Schrijvers. . . . . *f* 21,[–]

Dit Werk is uitgebreid en kostbaar. Niettemin wo[rdt] het aan **LEESGEZELSCHAPPEN**, die prijs stellen [op] *keur van lectuur*, met aandrang aanbevolen. Men le[ze] over dit uitmuntend Werk de recensiën in de verschillen[de] Tijdschriften, waarin het algemeen als het **MEESTE[R]STUK VAN BULWER** wordt erkend. Even als [de] **Negerhut** is het in verschillende Talen overgezet en [be]hoort het onder de meest besprokene lettervruchten [van] de laatste jaren.

III. PROZA EN POËZY
DOOR
P. T. HELVETIUS VAN DEN BERGH.

Eén Deel, met Vignet in staal gegraveerd. . . . *f* 3,[–]

Deze *keurige* Bundel van den Schrijver van **„ de Ne[]ven"** zal wel geene aanbeveling noodig hebben.

IV. KARAKTERS,
van *Douglas Jerrold.*
Inhoudende:

I. Christoffel Snub, *de Man*, „ *die voor de galg opgroeide*"
II. Adam Buff, *de Man*, „ *die geen hemd aan zijn lijf had*"
III. Creso Quattrino, *de Man*, „ *die rijk stierf.*"
IV. Job Pippins, *de Man*, „ *die het niet helpen kon.*"
V. Barnaby Palms, *de Man*, „ *die zijn weg zocht.*"

Eén Deel met Vignet. . . . . *f* 2,7[–]

V. NIEUWE KARAKTERS
DOOR
DOUGLAS JERROLD.

Inhoud: **MATTHEUS CLEAR**, *de Man* „ *die wel* [...] *waar het heen moest.*"
JAN APPELJAN, *de Man* „ *die het goed meent*"

Eén Deel, met Vignet. . . . . *f* 3,10

Beide deze Bundels Verhalen van den geestigen **DOU[]GLAS JERROLD** zijn vroeger verspreid geweest, in het bekende Engelsche Tijdschrift **PUNCH** en maken thans te zamen uitgegeven, in Engeland de lectuur uit van den dag.

VI. MEDIA-NOCHE,
EEN TAFEREEL UIT DEN NIJMEESCHE VRE[E]DEHANDEL. **(1678).**
door **Mevr. A. L. G. BOSBOOM-TOUSSAINT,**
Twee Deelen, met Vignet in Staal. . . . . *f* 7,50.

VII. VERHALEN EN SCHETSEN,
van ELISABETH JOHANNA HASEBROEK.

Eén Deel met eene fraaije Afbeelding, als Vignet, van den beroemden Schoorsteen in het Stadhuis te *Brugge*. *f* 2,85.

VIII. BLIKKEN IN HET LEVEN,
GODSDIENSTIGE EN ZEDEKUNDIGE SCHETSEN VAN CAROLINE FRY.
VERTAALD DOOR
ELISABETH JOHANNA HASEBROEK.

Eén Deel met het Portret der Schrijfster. . . . . *f* 3,20.

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.